

Vchod do expozice v budově Centre Georges Pompidou v Paříži

Foto: Lucie Procházková 2002

se stane jistě vyhledávanou příručkou k poznání života vídeňských Čechů.

Jan Stovíček

Národní muzeum moderního umění v Centre Georges Pompidou v Paříži

Budova, která zastřešuje dvoupatrové muzeum moderního umění, knihovnu, středisko designu, filmotéku, středisko experimentální hudby a další společenské prostory, byla postavena v sedmdesátých letech 20. století s úmyslem odpoutat se od kultury minulých dob a oslovit mladé lidi s poselstvím: „umění nemusí být nudné“. Po šoku, který stavba ve staré čtvrti Paříže vyvolala, se zde realizované projekty staly nejnavštěvovanějšími ve městě.

Muzeum moderního umění zaujímá v budově dvě patra, což dokazuje velkou rozsáhlost muzejního fondu. Svou sbírkotvornou činností se zaměřuje pře-

devším na vývoj výtvarného umění 20. století a seznamuje návštěvníky s dobou, ve které malíři žili a tvořili a zároveň sledováním posloupnosti různých uměleckých směrů představuje společnost minulého století ve městě a na venkově. Všechny zájemce o dějiny umění také zaujmou velmi zajímavě architektonicky zpracované prostory, které bez obtíží umožňují přehledně sledovat vývoj uměleckých trendů ve společnosti od počátku 20. století, kdy umění ovládli fauvisté (Matisse, Vlaminck, van Dongen, Nolde, Kirchner a další), kubisté svým geometrickým ztvárněním světa kolem nás (Picasso, Braque, Legér) až k abstraktnímu umění surrealistů, dadaistů, poválečnému umění, pop-artu a hyperrealismu.

Muzeum se ve své činnosti orientuje i na nejnovější trendy moderní společnosti. Ve svých sbírkách soustřeďuje také díla umělců posledních dvaceti let a může se pochlubit i řadou mimořádných exponátů, které právem reprezentují tak

špičkové umělecké centrum světového významu. (Např. díla Chagalla, Kandinského, Ernsta, Moora, atd.)

Vedení muzea spolupracuje na přípravě kulturních akcí pro veřejnost, které se odehrávají v dalších prostorách tohoto společenského centra, zejména pak představuje tvorbu současných výtvarníků a studentů výtvarných oborů. Velký úspěch zaznamenávají také prodejní výstavy umělecky pojatých předmětů každodenní potřeby, které se od těch stereotypně používaných liší zejména rozmanitostí svého zpracování a netradičností použitého materiálu.

Národní muzeum moderního umění v Centre George Pompidou dokumentuje umístěním své sbírky způsob myšlení architektů, kteří ve své době zavrhlí stavby rozsáhlých obdélníkových sálů a upřednostnili menší a důmyslněji členěné prostory. Exponáty, které jsou v muzeu vystaveny, znamenaly pro tehdejšího člověka také velmi výraznou změnu v uměleckém vyjádření a výtvarném popisu reality. Umělecká hnutí, která počátkem 20. století radikálně ovlivňovala tvorbu výtvarníků, básníků i spisovatelů, byla podnětem k pokusu o přehodnocení zaběhlých a neustále se opakujících společenských stereotypů a životního stylu. Zmiňované pařížské muzeum se tak stalo objektem neustále ovlivňovaným myšlenkami umělců na změny pojetí života a nového způsobu vnímání světa.

Lucie Procházková

Moravské zemské muzeum v Brně

Jedno z nejstarších muzeí na našem území bylo založeno z rozhodnutí císaře Františka I. v roce 1817 jako součást Hospodářské společnosti. Neslo tehdy název Františkovo muzeum. Vědecká společ-

nost na počátku 19. století potřebovala instituci, kde by našla prostor pro realizaci svých badatelských projektů. Tou institucí se stalo muzeum. Vědy, které se pěstovaly v muzeích měly napomáhat hospodářskému růstu společnosti, měly přispět k lepšímu pochopení současného života a také podporovat zemské vlastnictví. Práce v muzeích byla soustředěna na získávání poznatků především z oblasti zabývající se přírodními vědami, historií a kulturními fenomény.

U založení tehdejšího Františkova muzea stálo mnoho významných osobností, které měly být zárukou toho, že se muzeum bude zabývat pouze odbornou prací na vědecké úrovni a také do počátků věnovaly muzeu pozoruhodné vlastní sbírky, převážně přírodnin a uměleckých předmětů.

V roce 2002 oslavilo Moravské zemské muzeum v Brně 185. výročí svého vzniku a za dobu sbírkotvorné činnosti se v jeho depozitářích nashromáždilo více než šest miliónů sbírkových předmětů. Největší část tohoto fondu se váže k dějinám společnosti a přírody na Moravě a ve Slezsku.

Za léta své působnosti muzeum získalo řadu objektů, kde jsou instalovány stálé expozice a množství příležitostných výstav. Nejstarší částí je Biskupský dvůr, který získalo muzeum již v roce 1818 od olomouckého arcibiskupství. V tomto komplexu budov se nachází zoologická expozice *Fauna Moravy*, kterou doplňují sladkovodní akvária s druhy ryb vyskytujícími se na našem území. Dále zde lze shlédnout numismatickou expozici *Dějiny peněz na Moravě*, která přehledně prezentuje funkci peněz v životě společnosti a dokumentuje vývoj platidel od nejstarších dob až po 20. století. Sbírkou doplňuje expozice *Moravského medailérství*.

Roku 1991 bylo po mnoha stavebních